

INICIJATIVA ZA DOPUNU PRAVILNIKA O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Član 1.

U Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", broj: 88/16, 11/17, 96/17, 94/19, 87/20, 33/22 i 36/24) u članu 55. dodaje se novi stav 5. koji glasi: „Uslugama iz stava (1) ovog člana ne smatraju se usluge reklame i propagande, uključujući i usluge oglašavanja“.

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Obrazloženje

Veliki broj članica Udruženja poslodavaca u FBiH obratio nam se sa problemom primjene propisa koji se odnose na plaćanje poreza po odbitku, odnosno problemom u vezi sa dokumentacijom koja se podnosi u svrhu oslobađanja poreza po odbitku.

Naime, porez po odbitku propisan je Zakonom o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/16 i 15/20) i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", broj: 88/16, 11/17, 96/17, 94/19, 87/20, 33/22 i 36-24), te predstavlja porez kojim se oporezuju ino pravna lica za prihod ostvaren na teritoriji Federacije BiH.

U članu 38. Zakona propisano je da se porez po odbitku obračunava na osnovu isplate ili na drugi način izmirene „ostale naknade za usluge, ali samo za nerezidente iz država sa kojima nema potpisan ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja“. Dakle, porezom po odbitku nisu oporezive usluge sa kojima država BiH ima potpisan Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ako su ispunjeni određeni uvjeti.

U Federaciji BiH veliki broj kompanija ima poslovnu saradnju sa online platformama kao što su Google ili Meta. Prihodi koje Google ili Meta ostvare od kompanija iz FBiH oporezivi su porezom po odbitku, jer se radi o ino pravnim licima koja ostvaraju prihode obavljanjem usluge na teritoriji FBiH. Međutim, obje online platforme fakture ispostavljaju iz države sa kojom BiH ima zaključen Međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (Republika Irska), te su njihove usluge uz primjenu navedenog ugovora oslobođene obračuna poreza po odbitku. Međutim, to se u praksi ne primjenjuje jer se kompanije u FBiH susreću sa problemima vezano za dokumentaciju koju je potrebno dostaviti u svrhu oslobađanja poreza po odbitku.

Naime, prema članu 110. Pravilnika obavezna dokumentacija koja se podnosi u svrhu oslobađanja poreza po odbitku je:

- Izjava pravnog lica u svrhu oslobađanja od plaćanja poreza po odbitku na izvoru - Obrazac OP-820, koja treba biti ovjerena i **od primaoca prihoda i krajnjeg korisnika i od nadležnog organa države ugovornice kojoj pripada pravo oporezivanja prihoda. Nadalje je propisano**

da ukoliko nadležni organ države primaoca prihoda ne može ovjeriti Obrazac OP-820, porezni obveznik je dužan pribaviti potvrdu o rezidentnosti koju je izdao nadležni organ države primaoca prihoda, a koja nije starija od godinu dana.

Problem predstavlja upravo ovaj Obrazac OP-820 koji je ino državama nepoznat i neprihvatljiv, a koji kod nas propisuje Pravilnik, odnosno podzakonski akt. Dakle, iako postoji Međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u konkretnom smislu, u BiH se nadležni organi ne pridržavaju odredaba istog, jer zahtijevaju obrazac koji je nemoguće ovjeriti.

Moramo naglasiti da Zakon ne propisuje ovaj obrazac i da je neshvatljivo da se podzakonskim aktom propisuje obaveza suprotno odredbama zakona, jer znamo da su podzakonski akti niže pravne snage od zakona i da moraju biti uskađeni sa zakonima. Njima se ne utvrđuju nova prava i obaveze subjekata, već se samo razrađuju i dopunjavaju zakonske odredbe.

U nastavku navodimo argumente zbog kojih je neophodno hitno usvojiti predložene izmjene, odnosno izuzeti usluge reklame i propagande, uključujući i usluge oglašavanja iz predmeta oporezivanja porezom po odbitku:

1. Međunarodni ugovor je po snazi jači od bilo kojeg lokalnog propisa

Iako Bosna i Hercegovina ima zaključen međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa Republikom Irskom, kompanije u FBiH se suočavaju sa obavezom plaćanja poreza iako je porez već uplaćen u Irskoj. U članu 35. Zakona o porezu na dobit propisano je da ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je ratifikovala ili na bazi notifikacije prihvatila Bosna i Hercegovina primjenjuju se kod oporezivanja dobiti ili prihoda nerezidenta i **imaju prioritet u odnosu na odredbe ovog zakona.** Iako bi se ovaj propis morao primjenjivati u praksi, u Federaciji BiH to nije slučaj, jer je podzakonskim aktom propisana obaveza potpisivanja Obrasca OP-820 koji je samo potvrda da se organi u FBiH ne pridržavaju odredaba Međunarodnog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

2. Tehnička nemogućnost ispunjenja odredbe Pravilnika i uslova koje nameće obrazac OP-820

Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisana je obaveza dostavljanja izjave pravnog lica u svrhu oslobađanja od plaćanja poreza po odbitku na izvoru - Obrazac OP-820, **koja treba biti ovjerena i od primaoca prihoda i krajnjeg korisnika i od nadležnog organa države ugovornice kojoj pripada pravo oporezivanja prihoda.** Dakle, u konkretnom slučaju potrebno je da Meta ili Google kao primalac prihoda stave svoj potpis i pečat da su krajnji korisnici prihoda što je u praksi nemoguće. Bez obzira na volju i trud kompanija da pribave traženo kompanije poput Mete i Google-a nikada neće vratiti potpisan obrazac. Te kompanije nemaju ni pečat. Zamislite samo koliko na dnevnoj razini Meta i Google izdaju faktura za svoje usluge, pa sad bi za te fakture trebali imati zaposlene koji će potpisivati određene porezne obrasce drugih poreznih sistema. Naravno da, ako pošaljete obrazac OP-820 na potpis Meti ili Google-u, nećete isti dobiti natrag potpisan. Navedene kompanije ne pružaju takve izjave jer je to suprotno njihovim poslovnim praksama i standardima. Takve kompanije zbog obima posla ne mogu prilagođavati svoje poslovanje za specifične zahtjeve svake zemlje. Oni se

oslanjaju na općeprihvaćene međunarodne standarde i univerzalne potvrde o rezidentnosti, te njihova praksa ne uključuje potpisivanje lokalnih obrazaca.

3. Povećani troškovi poslovanja, nekonkurentnost domaćih kompanija i nepovoljna situacija na globalnom tržištu

Kao rezultat prethodno navedenih zahtjeva, domaće firme u FBiH suočene su s dodatnim troškovima. Kada, naprimjer, firma iz FBiH plati 1.000 KM za digitalno oglašavanje na Meti, prema trenutnoj praksi Porezne uprave, mora obračunati i platiti dodatnih 11,11% na iznos koji plaća Meti, budući da Meta nije u mogućnosti potpisati obrazac OP-820. Dakle, ukupni trošak oglašavanja za domaću firmu iznosi 1.111 KM, gdje 1.000 KM ide Meti, a 111 KM Poreznoj upravi FBiH. **Ova praksa direktno smanjuje konkurentnost domaćih firmi na domaćem, regionalnom i globalnom tržištu.**

4. Odlazak radnika i gubitak prihoda za državu

Firme koje se bave isključivo digitalnim marketingom relativno su mlade i prosperitetne. Iz godine u godinu bilježe značajan rast prihoda i broja zaposlenih. Uglavnom zapošljavaju mlade ljude, čije su plate iznad prosjeka. Zbog ovakvog neodgovornog odnosa i načina oporezivanja, moguće posljedice uključuju zatvaranje firmi u BiH i njihovo preseljenje u zemlje regiona ili negdje u EU. To bi značilo da bi veliki broj mladih ljudi ostao bez posla, a država bi imala znatno manje uplaćenih doprinosa i poreza.

5. Veliki problem za kompanije u svim oblastima

Sve veći broj kompanija iz raznih oblasti (marketing, trgovina, saobraćaj...) koristi reklamiranje preko online platformi jer je to budućnost i to je najbolji put da se dođe do potencijalnih korisnika njihovih usluga. Svjedoci smo svakodnevnog unapređenja tehnologija, digitalizacije i sve većeg korištenja i oglašavanja putem digitalnog marketinga. Digitalno oglašavanje je u porastu u odnosu na neke druge načine oglašavanja. Nerješavanje ovog pitanja ugrožit će poslovanje velikog broja privrednih subjekata na području Federacije BiH, jer će biti izloženi dodatnim troškovima digitalnog oglašavanja.

6. Prijedlog je potpuno usklađen sa zakonodavstvom država iz okruženja i Evropske unije

Ovaj problem postoji samo u Federaciji BiH, što pokazuje analiza propisa i prakse država iz okruženja i država Evropske unije. Naprimjer, zakonodavstvo Republike Srbije je usluge reklame i oglašavanja totalno isključilo iz obaveza plaćanja poreza po odbitku, što stavlja firme iz BiH u nepovoljan položaj, jer njihovi troškovi digitalnog oglašavanja automatski rastu u poređenju sa kompanijama iz Srbije.

Naglašavamo da je i u Republici Srpskoj dovoljna potvrda o rezidentnosti za nerezidenta i da se ne zahtijeva obrazac.

Shodno svemu navedenom, ljubazno Vas molimo da razmotrite naš prijedlog i shvatite ozbiljnost situacije u kojoj se nalaze kompanije u Federaciji BiH. Molimo Vas da u saradnji sa poreznim organima Federacije BiH riješite ovaj problem za koji smatramo postoji osnov i argumentacija za rješavanje u što kraćem roku.